

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

ROK XIX.

SOSNOWIEC.

PIĄTEK, 25 MAJA 1928 R.

Nr. 143.

Prenumerata miesięczna

Zł. 3.50.

Konto czekowe P. K. O. — Warszawa — 61.553.

Cena egzemplarza 20 groszy.

Nieporozumienie pomiędzy komisją sejmową i Rządem

w sprawie uchwalenia budżetu państwowego na r. 1928-29.

NAJWIĘKSZY SZKOPUŁ STANOWI KWESTJA PODWYZSZENIA PŁAC URZĘDNIKOM PAŃSTWOWYM.

Warszawa, 24.5 (Tel. wł.) Wypadki z środy, a mianowicie odrzucenie projektów podatkowych Rządu wywołały w sferach politycznych stolicy wielkie poruszenie. Rząd stworzył łączność między projektami podatkowymi, a sprawą poprawy uposażeń urzędniczych i... przegrał. Charakterystyczne jest stanowisko urzędników.

Mianowicie Centralna komisja porozumiewawcza Zw. zaw. pracowników państwowych złożyła ubiegłej nocy oświadczenie, w którym mówi m. in., że łączenie poprawy bytu pracowników państwowych z nowym obciążeniem ludności wiejskiej jest niezręczne i niebezpieczne i dla Sejmu i dla stosunku obywateli do urzędników.

Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej zabrał najpierw głos referent budżetu poseł Krzyżanowski, który zwrócił uwagę na konieczność dokonania zamknięcia rachunkowego, co jest związane ze sprawą kredytów dodatkowych. Rząd preliminował w budżecie dochody na 2525 milionów złotych, komisja podwyższyła je do sumy 2589 milionów złotych. Rząd określił wydatki na 2478 milionów złotych, komisja ustaliła je na 2521 milionów złotych. Nadwyżka wynosiłaby zatem ponad 60 milj. złotych. Zważywszy jednak na konieczność utrzymania 15 proc. dodatku do pensyj urzędniczych, co rocznie kosztowałoby budżet 126 milionów złotych, trzeba się liczyć z deficytem budżetowym w wysokości 60 milj. złotych. Równocześnie referent (zresztą bez porozumienia z Rządem) postawił wniosek o wypłacanie do końca 1928 roku 15 procentowego dodatku do pensyj miesięcznych urzędnikom państwowym.

Podczas przemówienia posła Krzyżanowskiego wszedł na salę wiceminister skarbu p. Grodyński, który złożył dłuższe oświadczenie. W oświadczeniu tem minister Grodyński zaznaczył, że Rząd od dłuższego czasu zajmuje się z troską sprawą poprawy bytu urzędników państwowych.

Następnie zabrał głos poseł Dąbski (Stron. chłopskie), który zasadniczo zgadza się na poprawę płac urzędniczych, żąda jednak odpowiedniej rekompensaty dla innych warstw społecznych. Zwraca dalej uwagę na konieczność wstawienia do ustawy skarbowej ustępu zawierającego wymagania ścisłego wykonania budżetu.

Po posle Dąbskim zabrał głos przedstawiiciel Ministerstwa skarbu i wyraził zgodę na wniosek posła Krzyżanowskiego w sprawie poprawy płac urzędniczych.

Poseł Diamand (P. P. S.) zwraca się do przewodniczącego komisji posła Byrki (jedynka), aby z racji swego urzędu spowodował obecność przedstawiciela Rządu na komisji, bowiem brak takiego przedstawiciela czyni prace komisji w dzisiejszej sytuacji problematyczną.

Poseł Byrka nie zgadza się z tem stanowiskiem.

Poseł Rataj (Piast) stwierdza, że nie można zmuszać Rządu do udziału w pracach komisji, wymagałoby to początkiem wyciągnięcia pełnych konsekwencji parlamentarnych.

Poseł Woźnicki (Wyzwolenie) mó-

mi, iż Rząd się obraził na komisję.

Poseł Rybarski (Z. L. L.) przedkłada, aby nie wprowadzać konfliktu na te tory, jak w poprzednim Sejmie. Domaga się udziału Rządu w obra-

dach komisji. Trzeba rozwiązać odpowiedzialną uchwałę i przedłożyć ją marszałkowi Piłsudskiemu.

Poseł Byrka oświadcza, iż nie da się woiagnąć w tego rodzaju sprawy.

Aresztowanie posła Sochackiego na kongresie komunistów polskich w Berlinie.

Berlin, 24-5. (Tel. wł.) Wczoraj dokonano w Berlinie aresztowania 26 komunistów polskich z posłem Sochackim na czele, w salach u Haberlanda przy placu Aleksandra. Policja niemiecka, która uprzednio zamknęła wszystkie wejścia, wkroczyła na salę w chwili, gdy przemawiał poseł Sochacki o sytuacji politycznej w Polsce. Widząc policję, pos. Sochacki starał się polknąć papiererek z zapiskami, który trzymał w ręku, jednak policja uniemożliwiła mu to, konfiskując wszystkie papiery znajdujące się na zebraniu. Skonfiskowano również 30.000 dolarów, które zebrani posiadali przy sobie, przyczem przy posle Sochackim znaleziono 8000 dolarów.

W toku śledztwa okazało się, że komuniści polscy, nie czując się bezpieczni w Polsce, zwolali kongres do Berlina i odbyli go pod płaszczykiem zebrania klubu esperanckiego. Wszyscy aresztowani zaopatrzeni byli w fałszywe paszporty austriackie. W śledztwie nie chcieli się przyznać, skąd otrzymali fałszywe paszporty. Po sprawdzeniu tożsamości aresztowani przeciwni zostali do aresztu w przedydum polacji.

Wśród dokumentów, które znajdowały się na stole konferencyjnym, znaleziono odezwę centralnego komitetu egzekuty-

wy partji komunistycznej w Polsce, skierowaną do komunistów niemieckich. Odczwa kończy się słowami: „Niech żyje niemiecka republika rad!”

Po aresztowaniu komunistów polskich zaszedł ciekawy incydent. Oto do policji niemieckiej przybyła znana tancerka Wiera Belke, aby interwenjować celem wypuszczenia uwięzionych. Okazało się, że 8 z pośród aresztowanych poprzedniego wieczora spędzało wieczór przy kolacji z ową tancerką, przedstawiając się jako członkowie klubu esperantystów. To też tancerka przypuszczała, że nastąpiło nieporozumienie i z tego powodu interwenjowała.

Po przeprowadzeniu śledztwa policja niemiecka prawdopodobnie odstawi komunistów polskich do granicy polskiej i wyda ich władzom polskim.

Berlin, 24-5. (PAT.) Biuro prasowe policji berlińskiej potwierdza, że jeden z aresztowanych na zebraniu polskich komunistów podał się za posła komunistycznego na Sejm polski Jerzego Sochackiego, nie posiadał jednak przy sobie żadnych autentycznych dokumentów, przeto władze policyjne Berlina nie mogły stwierdzić autentyczności jego zeznania.

NOTA SOWIECKA

W OBRONIE „NIEWINNOŚCI” POSELSTWA SOWIECKIEGO.

Warszawa, 24.5 (Tel. wł.) Poselstwo sowieckie doręczyło polskiemu Ministerstwu spraw zagranicznych notę, w której protestuje przeciwko mieszaninowi poselstwa sowieckiego przez prasę polską w aferę szpiegowską Stanisława Turka w Krakowie. Poselstwo sowieckie stwierdza, że Turkę wprawdzie zgłaszał się do poselstwa dwukrotnie i przesłał raz list rekomendowany ofiarując jakieś dokumenty, poselstwo jednak doszło do wniosku, że ma do czynienia z szantażystą i kategorycznie zabroniło Turkowi przychodzenia do poselstwa. Co się tyczy rzekomego urzędnika sowieckiego Winogradowa, wmie-

szanego w tę aferę, to urzędnika o takim nazwisku w poselstwie wogóle niema. Nota, w swoim zakończeniu domaga się, aby władze polskie zmusiły prasę polską do zdementowania podobnych wiadomości.

Charakterystycznym jest, że nota sowiecka o rzekomym szantażu Turka mówi dopiero teraz, a poselstwo sowieckie nie zawiadomiło władz polskich wcześniej o tem. Natomiast co-coraż to nowe procesy o szpiegostwo i komunistyczne wskazują na bliski kontakt przestępców z władzami sowieckimi. Wogóle, cała nota potwierdza jedynie przysłowie o czapce, która goreje na złodzieju.

KŁĘSKA GRADOWA

NAWIEDZIŁA POWIAT KRZEMIENIECKI.

Nowogródek, 24-5. (PAT.) Powiat Krzemieniecki nawiedziła w dniu wczorajszym olbrzymich rozmiarów kłęska gradowa. Około godz. 12 zerwała się burza z piorunami i gradem wielkości kurzego jaja. Największe spustoszenia zanotowano w gminach Wiśniowiec, gdzie zniszczone zostały zasiewy ozimin i wio-

senne w 50 — 70 proc., oraz Borki i Szumsk, gdzie zniszczenia te dochodzą do 100 proc. Grad pokrył ziemię na wysokości 8 cm., a woda dochodziła miejscami do poziomu 1 i pół metra. Woda ta zmyła ziemię orną. Wojewoda wołyński zwrócił się niezwłocznie o pomoc do Ministerstwa rolnictwa.

COSTES I LE BRUX PRZYBYLI DO WARSZAWY.

Warszawa, 24-5. (PAT.) Lotnicy Costes i Le Brix przybyli do Warszawy o godz. 18.25. Lot z Bukaresztu odbyli lotnicy bez wypadku i lądowania.

WALDEMARAS U KRÓLA ANGIELSKIEGO.

Londyn, 24-5. (PAT.) Waldemaras w towarzystwie Chamberlaina przyjęty był na audjencji w pałacu Kukingsham przez króla Jerzego.

Następnie dyskusja weszła na tory merytoryczne. Poseł Rataj wyzwa do życzliwego odnoszenia się komisji do poczynił oszczędnościowych. Poseł Diamand zapowiada w imieniu P. P. S. zgłoszenie wniosków, które wynajdą źródła na pokrycie wydatków w związku z poprawą bytu urzędników. Poseł Woźnicki z Wyzwolenia obiecuje wskazanie dróg do oszczędności w budżecie w sumie 150 milionów złotych. Wreszcie poseł Skipiński (jedynka) stwierdza, że i Rząd i komisja sprawę podwyżki uposażeń urzędniczych łączyli z nowymi przedłożeniami podatkowymi. Jedyne Z. L. N. zajmował inne i konsekwentne stanowisko proponując oszczędności w wydatkach i przeznaczanie ich na cele poprawy bytu urzędników.

Poseł Rybarski oświadcza, że klub Z. L. N. do 5-go czytania budżetu skła da celowe wnioski oszczędnościowe na sumę 200 milionów złotych i równocześnie wnioski o stałe podwyższenie płac urzędników państwowych o 25 proc.

Dyskusja trwa dalej.

Gen. Nobile

NAD BIEGUNEM PÓLNOCNYM.

Wiedeń, 24-5. (PAT.) „Telegraphen Company” podaje, że gen. Nobile doniósł przez radio sekretarzowi ministerstwa żeglugi napowietrznej i marynarki, że dziś o godz. 1.15 osiągnął biegun północny. W 5 minut potem rzucił on tam flagę włoską, a po upływie 10 minut rzucił krzyż papieski, poczem rozpoczął drogę powrotną.

Z KOMISJI PRAWNICZEJ.

Warszawa, 24-5. (Tel. wł.) Na posiedzeniu sejmowej komisji prawniczej postanowiono utworzyć podkomisję dla rozpatrzenia dekretu p. Prezydenta Rzeczypospolitej o ustroju sądownictwa. W skład tej podkomisji wchodzi posłowie: Piłsudski i Potocki (jedynka), Lieberman i Marek (PPS.), Brodacki (Piast), Pieracki (ZLN.), Czernicki (Stron. chl.) i Grabiński (Wyzwolenie).

O WSPÓLNA PLATFORMĘ POLITYCZNA „JEDYNKI”.

Warszawa, 24-5. (Tel. wł.) Akcja stronnictw jednynki w sprawie utworzenia wspólnej platformy pracy politycznej, prowadzona jest w dalszym ciągu. Odbywają się konferencje między Partją pracy a Związkiem naprawy Rzeczypospolitej, które rokuja dojście do ścisłego porozumienia między temi stronnictwami.

ROKOWANIA POLSKO - LITEWSKIE.

Warszawa, 24-5. (Tel. wł.) W przedydum Rady ministrów odbyło się posiedzenie polsko-litewskiej konferencji ekonomicznej.

Katastrofa samochodowa NA „SZOSIE ŚMIERCI”.

Warszawa, 24-5. (Tel. wł.) W czwartek o godz. 5 rano uległo katastrofie auto Banku rolnego na szosie wilanowskiej, zwanej popularnie „szosą śmierci”. W aucie jechały dwie pary. Szofer i jego towarzysząca są ciężko ranni. Druga para wyszła bez szwanku.

Na szosie grójeckiej wywrócił się autobus kursujący między Warszawą a Radomiem. Pięć osób odniosło rany.

